

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 612. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1833_518A_1-txt-shoot-idm32992/facsimile.pdf (tilgået 22. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

ket befinder sig i „Lugt-Huset,“ nævnte vi til at tage lidt Hensyn paa, hvad Man der kaldte Stats-Anliggender og gaae ind i den Syns-Maade, Hærs-Medlemmens af dette flattede Selskab havde for de store Værdens-Begivenheder.

Vi forlod Mithridat, da han stred Hæd af Sylla, men denne Hæders-Mand havde naturligvis intet andet Besægt om Hæd end Baabens-Eitstord, saa han fandt det overflødig at give Sæd paa Hvidt sø, hvad der fulgte af sig selv, naar han fik Sædet i Steden. Deraf fulgte imidlertid, at Troppene der blev i Asien ansaae sig fuldstændig berettigede til at rove og plyndre hvor der var mest at hente, uden at bende sig om Grændse-Pæls, og da Mithridat saae, han selv ikke kunde faae, hvad han kaldte Fred, og havde desuden seet intet imod en Krig, naar den kunde være Begynnel, blev det uafkællige Lille-Asien ved at være en Tums-Plads og et Hov for Krigs-Folket paa begge Sider, uden at Man i Rom brod sig synderlig derom, saa at selv Lucius Tog var egentlig kun en Privat-Sag, hvorved han ventede at gjøre sin Lykke, ligesom en Spanier ved at gaae til Amerika eller en Engelsk-Mand ved at gaae til Ostindien. Han gjorde den ogsaa virkelig, ved saaledes at plyndre Stæderne i Pontos og Armenien, at han kom hjem som en Millionær og lærde Folk i Rom, hvad det var at leve paa en stor Fod; thi denne Syllaner var endnu langt stivere i Græken end hans Hærs og havde en anderledes fin Smag, saa han stræbte at forbinde den Nærlandske Prægt og Overbaad med hele den Græske Dannelses og gjere sit Huus paa een Gang til en Samlings-Plads for Alt hvad der glimtede og smagde godt og kædte Hent. I denne Henseende er Lucius, som havde et prægtigt Bibliotek og var en stor Velsunder af lærde Folk, en ganske mærkelig Mand, men da han i Asien havde ført Krigen, som han selv sagde, paa

*) Plutarchs Lucullus. Appians Mithridat'ske Krig 64-90.

egen Regning og Nisco, saalænge til Troppene, som det ikke fandt deres Regning derud, opfyldte ham af Guldskat og Troskat, kan Man dog virkelig ikke fortrænge „Raadet“ i, at de gav ham Pompeius til Efter-Mand, som, hvorhan han end ellers tænkte, dog havde en videre Syns-Kreds og et høiere Maal for sin Værdighed, end at skade Penge sammen og saa leve flot.

Mithridat har vi allerede lært at kende som en Kæmpe, og selv de der beundre ham mest: for de mange Sprog han kunde tale, for de mange Nidertag og af den Edder og Førgift, han kunde, taale maas dog bekiende, han var en Bærbare Tyrann, der sloges hest og bedst med Værgeløse; men hans Sviger-Søn Tigran i Armenien, som kaldte sig „Kongerens Konge,“ Kalle vi nu først stikke Bekendtskab med. Paa Val-Pladsen kunde det nemlig ikke ske, thi den led han fra, ferend Slaget, skiondt han stod i Hjertet af sit eget Land med en uhyre Magt, og havde kun en halvduneds tusind Romere under Lucul imod sig; men saasnart Pompeius kommer paa hans Grændser, lære vi at kende ham, thi da gaaet han usforvædet den første Romer i Nøde, der stod i Nø for Nidhed, kaster sig for hans Fødder og rækker ham sin Krone. Det fandt Pompeius, var kiont gjort, reiste ham op, satte ham ved Siden af sig og led ham betale tusind Talentur for Skyggen af den Armeniske Krone, som han fik Lov til fremdeles at bære. Mithridat blev derimod ved at flygte, og Pompeius satte efter ham, til han led over det Sorts og op i det Kaspiiske Hav, men did fødte Pompeius det ingen Drift til at følge ham; thi det var han Stor-Admiral paa Middelhavet, men betragtede dog alle andre Have som sin „naturlige Grændse,“ og da han derfor havde besøgt Kolchis og været nær ved at naae det Kaspiiske Hav, fød hans Hug til det Middelske og til det Nøde, eller med andre Ord, til det Sy-

